

ԲԵՃՆԵԳԻՆ

ԵԳԻՊՏՈՍ

Տարեկ. 50 ռ.
վեցամս. 25 "

ԱՐՏԱՍԱՀՄՆ

Տարեկ. 13 ֆր.
վեցամս. 7 "

ԱՍԵՐԻԿԱ

2 ՏՐ. 30 սէնդ

ԿԱՆԻՍԻԿ

Թիւր 1 Ղրշ. ողջ

ՊԱՅՄԱՆԷ

Գրութիւնք եւ
չին տրուիր:

Ծանուցումներ
մասնաւոր պայ
մաններով:

Հասցէ

DIRAN
PAPAZIAN
ALEXANDRIE
(EGYPTE)

Թիւր 1 Ղրշ. ողջ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԶԱՒԵՅՏԱԿԱՆ

Է. ՏԱՐԻ

ՅՈՒՆԻՍ 25 ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ 1903

ԹԻԻ 261

Ա Զ Դ

Մեր անձնական տարաբնույթ զարմանալի համար բոլորից խորհրդով աշխարհագրոս փոխադրուած ըրադով, տեղոյս ազգայնոց կարեւոր մէկ մասին փառաբան համաձայն՝ աշտօնէն կը սկսինք «Հայեղի» շարունակել հետեւեալ պայմաններով:

ՀԱՅԵԼԻ կուսակցական խնդիրներու համար իր սիւնակները միշտ զոց կը պահէ:

ՀԱՅԵԼԻ միւլիայն մոլորութիւնը կը մասնակցէ ու կը ձաղկէ՝ յարգելով միշտ անձնականութիւնը:

ՀԱՅԵԼԻ չի պատասխաներ ուրիշ քերթերու մէջ գրուած բաներուն. Զրնդունի պատասխան ուրիշ տեղ հրատարակուածներուն. միայն իր սիւնակներուն մէջ երեւցած գրութեանց պատասխանները կը հարցնելից պայմանաւ որ անոնք ըրան կարճ եւ կտրուկ:

ՀԱՅԵԼԻ հանութեամբ կը հրատարակէ իրեն տրուած շահեկան յուրեր ու տեղեկութիւններ. բաւական է որ անոնք ըրան համաձայն, հետի խորհրդածութիւններէ, բառի ու բացատրութեան կրկնութիւններէ:

ՀԱՅԵԼԻ հրատարակութիւնը ինչպէս ասկէ առաջ՝ ի Պոլիսիա՝ հոս ալ ապահովուած է. փասն զի իրեն յատկ սպարան ու մշտնջենաւոր գրաշարներն ունի:

ՄԵՐ ԹԵՐԹՕՆՆԵՐԸ

Ներկայ համարով կ'սկսինք հրատարակել գրքի մէտով երկու քերթներ. Դատաւորին Դաշտնիքը՝ Բարիզեան կեանքէ քաղուած, իսկ Ղալիպ Վասիլէթնաթէն Պոլսահայ կեանքէ՝ քորթերէն շեղուած: Այժմէն կը փաստեցնենք մեր ազնիւ քննարկողներն ու քննարկողները թէ մեծ ախորժով պիտի կարդան սոյն երկու քերթերը, որոնց եղերակեան յրուարդները յարատեւ յուզման մը տակ պիտի պատեն զիրենք:

Սոյն քերթները ի վերջոյ զատ չպիտի սպաւորին. հետեւաբար խնամօք պահուելու են քերթերը:

Ա Զ Դ Ա Յ Ի Ե

—Մուշի Առաջնորդական փոխանորդէն Պատրիարքարան հասած վերջին տեղեկագրին հայելով, Մանազկերտի ծանօթ երկրաշարժէն մեռած են ընդամենը 198 Հայեր (երկուեւ) և վնասուած 600 ալ դուար:

—Վերջերս Սօֆիայի մէջ հրատարակուած պաշտօնական վիճակագրոյցէ մը կը տեղեկանանք թէ՝ Պոլիսիայէն հայերուն թիւն է 13.926, որոց 117ը բողոքական և հռովմէական ըլլալով, մնացեալ 13,809ը Լուսաւորչական են. նոյն վիճակագրոյցէն կը տեղեկանանք նաեւ որ մեր ազ-

դայնոց 100ին 60ը կարգալ գրել գիտեն, մինչ-
դեռ պուլկարներէն ու յայներէն 100ին 40ը իսկ
հրեաներէն 100ին 45ը հազիւ գրել կարգալ գի-
տեն եղեր:

— «Է՛ւռմէնի» խմբագիր Տ. Մինաս Չե-
րազի կսզմէ ի նպատ Զէյթունի բացուած հան-
գանակութեան գումարը մինչև հիմա հասած է՝
1135, 75 ֆր. ի:

— Պարսից Շահը՝ Ամերիկայի Սէն-Լուի քա-
ղաքի տիեզերական արուեստահանդէսին համար
ընդհ. տեսուչ անուանած է Տիգրան Խան Քէլէկ-
եանը:

— Մայիս 29ին Պոլսոյ մեր Ազգ. Հիւանդա-
նոցին 71րդ տարեգարձը տօնուած է:

— «Բանասէր»ի տնօրէն Տ. Կ. Պատմաճեան,
որ անդամ է Բարիզի Ասիական ընկերութեան,
այս անգամ Ֆրանսական կառավարութեան կող-
մէ ընդունած է «Ակադեմական սպայ»ի տիտղոսն
ու Բաքմ ակադեմիկ պատուանշանը:

Մեր շնորհակալութիւնը կը յայտնենք «Ա-
զատ Բեմ»ի և «Արշալոյս»ի Պատուարժան խմբ-
ագրութեանց, որոնք «Հայելի»ի վերերևումը
ծանուցին համակրանքով:

«ԵՍ»

Առ Տ. Անուշաւան ի վ...

«Ինչպէս գիտէք, գրեթէ երեք ամիս է որ Ե-
գիպտոս կը գտնուիմ. սոյն ժամանակամիջոցին
թէ՛ Ալեքսանդրիա և թէ՛ Գահիրէ շատ մը ազ-
գայիններու հետ տեսնուեցայ. Ազգային շրջա-
նակի մէջ շատ բաներ լսեցի, բայց բաներ ալ
լսեցի զորս լսած չըլլալու համար փափագեցայ
պահ մը որ խուլ եղած ըլլայի. շատ բաներու
տեղեկացայ, բայց կային բաներ ալ որոնց տե-
ղեկացած ըլլալու համար հետաքրքրութիւնս
մեղադրեցի. Մեր ազգայիններէն շատեր տեսայ,
ըսի, բայց անոնց մէջ այնպիսիներ կային՝ ո-
րոնք կամ իմ հայ ըլլալս չէին գիտեր, կամ ես
զանոնք սխալմամբ հայ կարծեցի և դեռ կը կար-
ծեմ: Խել մը տարօրինակութեանց մէջ, ամենէն

աւելի տարօրինակ բան մը նշմարեցի հոս մեր
եգիպտահայ լեզուին մէջ: Աշխարհիս ամեն լե-
զուներու մէջ ալ դերանունը երեք դէմք սունի,
հայ լեզուն ալ կարծեմ բացառութիւն մը չկազ-
մեր. մեր վարժապետները մինչև այսօր կը
սովորեցնեն մեր տղոց ես, դուն, ան. հոս այն-
պէս չէ սակայն. չեմ գիտեր վարժարաններուն
մէջ ինչպէս կը սովորեցնեն. բայց դուրսը ո՛ր ազ-
գակցիդ հետ տեսնուիս, «ես» կըսէ միշտ, ամե-
նին դուն կամ ան բերնէն չի լսուիր: Օրինա-
կի համար, եթէ ելլես մէկուն հարցնես թէ ո՞վ
է ազգային պաշտօնէութեան կոչուելու ամենէն
արժանաւոր անձը. — Ես, կը պատասխանէ. ո՞վ
է ամենէն ազգասէրը. — Ես: Ո՞վ է ամենէն ա-
ւելի ժողովուրդէն սիրուածը, — Ես. Ո՞վ է ա-
մենէն բանգէտն ու խելացին, — Ես, վերջապէս
եւ ինչպէս որ թէ չարաճճութիւն մը ը-
նկելով հարցումներուդ կարգին մէջ համարձակիս
դնել «ո՞վ է տեղական ազգ. գործերու» անկեր-
պարան վիճակին պատճառը, ապահով կրնաս
ըլլալ որ «Ես» պիտի պատասխանէ շփոթելով,
այնչափ վարժուած են ես ըսելու: Բանակ մը
կրնայ կազմուիլ թաղականցուներէ, հոգաբար-
ձուցուներէ և աղքատախնամցուներէ: «Ես»ը
նախճիր գործած է հոս և դեռ կը գործէ, ու
պիտի գործէ մինչև այն օրը՝ յորում զօրաւոր ձայն
մը իրենց իմացնէ կամ սովորեցնէ թէ եսնեզատ
կան նաև դուն ու Մէ: Ո՞վ է կամ ո՞վ պիտի ըլ-
լայ այդ ձայնը. առայժմ Եգիպտոսի մէջ ա-
տանկ զօրաւոր ձայն ունեցող մը չեմ տեսներ»:

Տ. Փ.

Մեր եւ անկախողներուն ապրուստը — Վեր-
ջերս Ֆրանսական խորհրդարանին մէջ մէկ քանի
երեսփոխաններ ծրագիր մը ներկայացուցած են,
որով կ'ուզեն պարտաւորել կառավարութիւնը,
Ֆրանսացի ծեր, անկարող և անբուժելի հիւան-
դութիւն ունեցողներուն ապրուստը մշտնջենա-
ւորապէս ապահովել: Այժմ ծերերուն թիւը 215
հազարի կը հասնի եղեր, անկարողներունը՝ 160
հազար և անբուժելի հիւանդներունը՝ 225 հա-
զարի, համագումար 600,000: Ասոնց ապրուստին
համար վառավարական պիւտճէին մէջ տարեկան
160 միլիոն ֆր. գումար մը յատկացնել կը պա-
հանջուի: Խորհրդարանը սկզբմամբ ընդունած

է սոյն ծրագիրը և անոր յօդուածները վիճաբանութեան ենթարկած .

ԳԻՏԱԿԱՆ

Ծխախոտին գիտքը եւ անոր քաղաքաբանութիւնը .

Ծխախոտը՝ Նիքոթինա Թապոքոմ կոչուած տունկին տերեւները ըլլալով, օրրանը Ամերիկա եղած է : Սպանիացիք առաջին անգամ անոր Թապաֆօ կղզիին մէջ հանդիպելով, նոյն անուամբ կոչեցին զայն, ու անկէ տարածեցին աշխարհի չորս կողմը .

Արդարեւ 1492ին Քրիստափոր Գոլումպոս և իր հետեորդները Ամերիկան գտնելէ և այս տունկը ճանչնալէ քիչ յետոյ, այսինքն 1518ին, Քորթէզ Սպանիացի ծովակալը անոր հունտերը Կարոլոս Ե.ի կը ղրկէր, և այսպէսով Սպանիա մուտ գտնելէ յետոյ, 1559ի ատեններն ալ ժան Նիքոթ, Բորթուկալի ֆրանսական դեսպանը, Կատարինէ Մէտիչի զայն նուէր կը ղրկէր, որով ծխախոտը Ծրբանսա ալ կը ներմուծուէր ու ժան Նիքոթի անուամբ ալ անոր տունկը Նիքոթինա Թապաքոմ կը կոչուէր .

Այն միջոցին Տրէյք անգլիացի հռչակաւոր ծովակալը ծխախոտը Ամերիկայի Վերճինիա դաւառէն բերել տալով Անգլիա կը ներմուծէր. սակայն ընդհանուր կարծիքը սա է թէ Սըր Ուոլդըր Լալէյ եղած ըլլայ առաջին անգամ զայն էլիզապէթ Թազուհին նուիրողը : Ծխախոտը Անգլիայէն ալ Հոլանտա ներմուծուելէ յետոյ հրաշալի արագութեամբ կ'այցելէ Եւրոպայի միւս մասերը, Ասիա, Աֆրիկէ վերջապէս բոլոր աշխարհ :

Նիքոթինա Թապաքոմը՝ ցօղունը շիտակ 1 մէդր և աւելի բարձրութեամբ, ծաղիկը գազաթնային տունկ մը ըլլալով, տերեւները նիզակաձև կամ բոլորաձև ու տնկով է, և թարմ վիճակի մէջ կը պարունակէ հետեւեալ նիւթերը . — Բուսական բնասպիտակ, Կրային աղեր, Բորակատ կաւոյ (կիւլէրչէլէ), Բլորուկ կաւոյ, Բոլորաջրածնատ աշակածնի, Խիժային լեղի գոյացութիւն մը, Նիքոթինի աղեր :

Նիքոթինը անգոյ, համա ու հոտը կիզիչ թոյններէն մին ըլլալով, ջրային դրութեան, մկանանց և մասնաւորապէս արեան շրջանին վրայ զօրաւորապէս կ'ազդէ .

Ուստի գործածութեան յատկացուած ծխախոտէն Նիքոթինի քանակը նուազեցնելու համար նոր ժողովուած տերեւներու կոյոր աղի ջրով ու մեղաւով (չաքարի զտումէն յետոյ մնացած մասը) կը թրջեն, որպէս զի մասնաւոր խմորում մը տեղի ունենալով, աւշակածին (ամօնիաք) յառաջ բերէ, և այս ալ տերեւին մէջ գտնուող Նիքոթինի մեծ մասը ազատ վիճակի մէջ կը թողու : Սակայն այս գործողութեան ենթարկուած ծխախոտը դեռ 100ին շէն մենչև 9 Նիքոթին կը պարունակէ :

Թարգմ. Կ .

ՏՊԱՐԱՆ

«Հայեցի»ի սպարանին մէջ դիւրամասցելի գնով կը սպագրուին առեւտրական տներու համար ամեն լեզուէ՝ Բարիզեան վերջին դրութեամբ հետաքրքրաւոր, պատկերազարդ եւ գունաւոր փոփոխիկ ազդարարութիւններ. կը սպագրուին նաեւ այցեւոյս, հասցեսոյս, հարսանեկան հրաւիրագիր, մահազդ, մամակագրութիւն, պաշտարան, տնտես. եւն .

Ուրիշ ֆաշիֆներէ եղած յանձնարարութիւնք ալ փութով կը կատարուին :

ԲԱՌԵՐՈՒ ՆՈՐ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐ

Բարոյ . — Հրամայական եղանակ որ առաջին դէմք չունի :

Յանձնաւ . — Դիտակի հակառակ կողմէն դիտուած առարկայ մը, որ դիտողի անձէն միշտ հեռուն կը տեսնուի :

Բարի . — Անդէմ, բայ մը :

Չար . — Աշխարհիս է՛ն աժան ապրանքը :

Ամուսնութիւն . — Անբարոյութեան դեղձաւի : Նշանախօսութիւն . — Ապառնի ժամանակ :

Դող . — Չարտուղի յատկացուցիչ :

Հոգեւորութիւն . — Կեանքի ու մահուան մեծամարտութիւն, յաղթանակը վերջինին ըլլալու պայմանաւ :

Բանասիրութիւն . — Չրի լրատարութիւն :

Տգեղութիւն. — Բառ մը որ մեր «գեղեցիկ» կոչուած սեռէն ոչ մէկու բառարանին մէջ չունի գոյութիւն իր անձին համար.

Բաժակ. — Բարեմտազգութեան բանալին.

Քրտոնեղութիւն. — Քրիստոսի հետ երկինք համբարձող Եղիա մը, որուն ձգած մաշկեակը մի-լիոնաւոր քրիստոնէից ձեռքը բշխի բշխի կըլլայ այսօր.

Բաւարան. — Երկինքի «քարանձախ».

Ասեմախօսութիւն. — Ձրոյցի ցուցադրութիւն.

Մուսա. — Ինքնակոչ բանաստեղծներուն անբաժան ընկերը.

Իմաստակ. — Փառքի մուրացկան.

Բարկութիւն. — Անկրակ հրդեհ.

Աղբքանդիւ

ԴԱՇՆԱԿ

ՕԳՏԱԿԱՐ ԽՐԱՏ ԱՐ

Ամառ ասեմ սեմեակները զով պահել

Կուղէք որ սենեակնիդ զով մնայ ամառուան տաքերուն. Պատուհաններուն դրսի կողմէն կախեցէք կտաւէ շարժուն վարագոյրներ. զորս օրը մէկ քանի անգամ պարզ ջուրի մէջ թաթխելու էք առանց ուժով սեղմելու. Օգը այդ խոնաւութեան մէջէն անցնելով. հաճողական զովութիւն մը կ'ազդէ. մինչեւ իսկ շատեր քայելչութեան համար անուշաբոյր նիւթերով խառնուած ջուրի մէջ կը թաթխեն հիւրընկալութեան օրեր պատուհաններուն այս վարագոյրները.

ՈՒՅՏՈՒՐԱՄԱՍԻՕՆ

ԹԱԼԱՍԸ ՍԱՀԱԿ ԷՄՍԻ

(Տարպը մէսէլ)

Պագընճա պիր էսկի տարպը մէսէլէ
Գայսէրլի օլան՝ կիրմէղ ճէննէթէ.
Անճադ պիր տէֆա շէհրի մէղքիւրտէն՝
Թալասը Սահակ էմմի տէնիլէն
Գուշնազըն պիրի կիթմիշ ահրէթէ,
Օթուրմաշ գալգմըշ աղիլլէր իլէ.

Մէրգում՝ սէքսէնլիք պիր մամէլէճի,
Ալտըղըն վիրմէղ. կայէթ եալանճի,
Հիշ ինսաֆը եօգ մըշ, եօգ մէրհամէթի,
Սօյմաշ էլինէ կէչէն ֆաքիրի.

Նիհայէթ պունուն կիւնլէրի տօլար,
Մէլէք Գաբրիէլ՝ կէլիպ եաղալար,
Ալըր ճանընը մէքրուհուն գարէ՝
Կէթիւրմէք իչիւն թա՝ ճէհէննէմէ.

Իքիսի պիրլիք՝ եօլաա կիտէրքէն,
Ճէննէթ գաբուսուն էօնտէն կէչէրքէն,
Թալասը՝ իսթէր պիր միւսաատէ՝
Պագմաղ իչիւն քի՝ քիմ վար իչէրտէ.

Գաբրէլ ընտա իտէր, Սահակ եալվարըր,
Գաբու էօնիւնտէ բաթըրտը օլուր.
Սուրբ Պետրոս Պօղոս պէքճի պապալար՝
Հէման գաբույա տօլուր գօշարլար.

«Նէ՛ տիր, նէ՛ իսթէր, պու ատամ քիմ տիր,
Բաթըրտընըն սէպէպի նէ՛ տիր».
Մէլէք Գաբրիէլ հասպէլ վազիֆէ
Մատտէյի թէքմիլ սէօյլէր անլէրէ.

«Գայսէրլի օլան կիրմէղ պուրայա»,
Տէյու պաղըրըր Սուրբ Պետրոս պապա.
«Էվլէթ, կիրէմէղ», թէքէրըր իտէր
Պօղոս առաքեալ՝ ըհֆիքի էքպէր.

Սահակ ճէվապէն, «Էրմէնիյիմ պէն»,
«Հէմ խրիսթիյան՝ անա ըհմինտէն».
«Սէնին կիպի պէն ինքաւ իթմէտիմ».
«Քրիստոսումա, միւնքիւր տէյիլիմ».
«Պինաէն ալէյ, նէ՛ հազգ իլէ սէն»
«Ճէննէթէ՛ կիրիպ պուլտուն ըհհաթլըգ».
«Պէն իսէ պիսուշ, պիկիւնահ իքէն»
«Անը կէօրմէյէ օլմայըմ լայըգ».

Պօղոս առաքեալ՝ սէօղէ գաբըրըր,
Միւնաէլէյի մէննէ չալըրըր.
Փագթթ օնա տա վէրիւր եալասը
Շու աթիտէքի կիւղէլ ճէվապը.

«Էյ Պօղոս, սէն քի պիր պալթա ալըպ»
«Քիլիոնմըղի պալթալար ըտըն»
«Նաոըլ օլուրտա ճէննէթ կէօրիւրսին»
«Պէն իսէ պիսուշ՝ անը կէօրմէյիմ».

Սէսլէր եիւքսէլիւր, ալըպ վէրիւրէր,
Գարույա զօշարուր ումում աշիւլէր,
Թալասլը Սահակ՝ հէփ ճէվապ պուլուր,
Կիւնահլարընը եիւղլէրէն վուրուր:

Նազլ իտէր Գաւթիին սօն ճինայթին,
Վէ Ուրիանըն միւթհէշ վէֆութըն,
Սոլլումն պիլէ ալըր բայընը,
Թալասլը պուլուր օնատա լաֆը:

«Գարը ալտըն սէն տօգուզ եիւղ թանէ,
«Պէն իտէ՝ հէփսի հէփսի պիր թանէ»
Ահարոն իսթէր սէօլէ դարըշմազ,
Սահակ՝ տէր, «Ալթուն տանայա պիր պա՛գ»:

Սէսլէր չօղալըր, բաթըրտը գօբար,
Թէքմիլ ճէննէթտէ ալթիւսթիւք արթար,
Գրիստոս պիլէ տիւշէր մէրազա,
Էմր իտէր Սահակը կէօրմէք հուզուրտա:

Սահակ՝ Յիսուսու օրտա կէօրտիւքտէ՝,
Եէրէ գաբանըպ, պաշլար ֆիզանէ,
Կէօքսիւնիւ տէօյէր, սըզլալուպ աղլէր,
Վէ աթիտէքի սէօլլէրի սէօյլէր:

«Ամա՛ն էֆէնտիմ, մէրհամէթ էյլէ,
«Խորիսթիյան իտիմ՝ պէն սէքսէն սէնէ,
«Պիր էսիր իտիմ թիւրքիւն էլինտէ,
«Խարճ—խարճ վէրտիմ թա՛մ ալթմըշ սէնէ:

«Եիւղ եէթմիշէրտէն՝ սէքիզ պին զրուշ,
«Սէնէվի պէտէլ՝ թամ տէօրթ եիւղ զրուշ,
«Սէքսէն սէնէտէ գըրգ պին վէրմիշիմ,
«Էօշիւրճիւլէրի պէն տօյուրմուլմ,
«Էկէր ֆույրըըն ալտամ հիսապա,
«Եէքիւնիւ օլուր էլլի պին լիրա,
«Պէօյիւքլէրէ չօգ վէրտիմ պազշիշաթ,
«Տէֆթէրլէր տօլու, մէյտանտա իսայաթ:

«Միւթսարըֆըն պէհէրինէ պէն՝
«Վէրմէտիմ լիրա նօգսան էլլիտէն,
«Պաշ քեաթիպ, Նայիպ, Տէֆթէրտար, Մըլիս
թար,
«Տէօրթիւք չափուշ տա էլիմէ պազար:

«Շիմտի պուշլարըն իտէրսէք ճէմի
«Պիր միլիօն լիրա օլուր եէքիւնի,
«Պու բարայըլա՝ քի խարճամըշմ,
«Եարըմ Անատօլ սաթըն ալըրտըմ:

«Պուշնա մէշադգաթ, տէրտ քի պէն չէքտիմ
«Վէ չօգ պէլալար կէօրտիւմ կէշիւրթիմ,
«Տէյի՛մ մի իտի սէնին մուգատտէս
«Ազիզ տինինին շէրէֆի իշլան,
«Մէրհամէթ, հիմմէթ, աման եա Րապպիմ,
«Սէքսէն սէնէլէր չօգ շէյ շէքմիշիմ,
«Հէր կիւն հազարաթ, հէր կիւն մէշադգաթ,
«Էթրաֆըմ տօլու քիւրտ ու հաշարաթ,
«Էլվէրմէ՛ղ պուշնա շէքտիլիմ զահմէթ,
«Նի՛շիւն ըէտտ իթսին պէնի տէ ճէննէթ,
«Նի՛շիւն կիտէյիմ պէն ճէհէննէմէ,
«Նի՛շիւն էֆէնտիմ, օրտա իշիմ նէ»:

Իշպու Թալասլը ալթօգաթլըլը՝
Էյլէտի մէմնուն ճէննէթ հալգընը,
Իթտիլէր հէփսի շիֆահաթճըլըգ՝,
Ալտըլար հազգտան՝ Սահակա ալֆըլըգ:

Օլ տէմ գարուճու շիֆթ առաքեալլար՝
Սահակ էմմիյի գօլթուգլատըլար,
Վէ ճէննէթտէ պիր մահալը մախսուստէ,
Եէրլէշտիրտիլէր թէվազու իլէ:

ՆԿԱՐՅԱՆՈՒԿ

— Բայց . . . ուր է անճրեանոցս .

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Տան մը մէջ.

Այր և կին դէմ դէմի նստած՝ առաւօտեան սուրճերնին կը խմեն. երկտասարդ զաւակնին ալ հագուելու վրայ է.

Մայրը.— Ծօ կարպիս, չորս հինգ օր է հարցընեմ կըսեմ կը մոռնամ կոր. գիշերները ինչո՞ւ համար քիթիդ տակը շոր մը կը կապես կոր. վախնամ քունիդ մէջը քիթդ կը վաղէ տէ՛ չես իմանար կոր:

Տղան.— Ի՞նչ կըսես մայրիկ, քիթօ ինչո՞ւ պիտի վաղէ. պըլըխներս ալագերման վեր տընկուած բերելու համար կը կապեմ կոր անիկա:

Մայրը.— Տէր ողորմեա... Ծօ եւ՛ վրում մարդ ատիկա կապած կընայ ըռահաթ քնանար:

Տղան.— Շիտակը կուզես, բաւական անհանգիստ կընէ կոր զիս ամա՛ ի՞նչ օգուտ, հիմակ ուան մօտան ա՛ է, պէտք է անոր հետեիլ. սանկ՝ վեր տնկուած աւղունայ-պըլըխներով՝ պատկառելի, հիյպէթի կերեաս:

Մայրը.— Էյ Ծօ որի՞ն աչքին հէյպէթի պիտի երեաս:

Հայրը.— Պէտպէլլի՛ գիշերուան սիվրիսինեֆներուն:

Տիկին մը իր կծծի ամուսնոյն.

— Հոգիս, քանի մը անգամներ ըսի քեզի որ առ ֆէլլահ խաւսաւը (սպասաւոր) փոխենք.

— Ինչո՞ւ.

— Վրան գուրուխը շատ աղտոտ կը պահէ. տղաքները չեն կրնար կոր անոր բերած կերակուրները ուտել.

— Պօ՛շ լախըւտը, ասանկ մարդ մը չորս տարիէ ի վեր ես խունկով մօմով կը փնտռէի.

— Ինչո՞ւ.

— Որովհետեւ... քիչ կերակուր կ'ուտուի:

Գիշեր մը՝ Ապուկիրէ վերադարձող շոգեկառքի վակոններէ մէկուն մէջ, որուն առաստաղի լապտերը այն միջոցին մարելու մօտ կը պլպլար.

— Ձեռքդ քաշէ՛, անառակ,

— Ներեցէք տիկին.

— Ձեռ խպնիր, ու գեռ կը խօսի՞ս.

— Ներեցէք տիկին, մութ ըլլալուն չի տեսայ. իմ երեսս կարծեցի:

ՃԵՂՈՎԱՆԻՔ

Աժանս Բոժոժիկ եւ Ընկ.

Սարաֆիէ

Շրջուն լրագրավաճառ հրեայ մը՝ Հէյվանի վիճակահանութեան բաղդատումս կը ծախէր՝ «Հէյվան նասիպ, եւ նասիպ հէյվան» պոռալով. այն միջոցին՝ արաբերէն չգիտցող նորեկ գաղթական հայ մը որուն անունը նասիպ էր և որ հրեային առջևէն կերթար, բարկութիւնը չկրնալով զրուպել՝ «Պրէ սէն քիմէ՛ հայվան նասիպ տէյօրսըն» ըսելով ապտակ մը զարկաւ երեսին. հրեան՝ անոր օձիքէն բռնած՝ ըստ աւանդական սովորութեան հրէից՝ սկօաւ սուտիկէ լալ ու պոռչտել. Մէկ քանի անցորդներ միջամտեցին և խնդրեց պարզուելով՝ նասիպ աղան իր թիւրիմացութիւնը դարձանելու համար 2 հինգնոց դրաւ հրեային ձեռքը ու աժան ազատուելուն վրայ ուրախացած՝ կծիկը դրաւ. հրեան ալ օրականը այսպէս դիւրութեամբ հանած ըլլալուն վրայ ուրախացած ճամբան շարունակեց, աւելի ուժով կրկնելով իր «եւ նասիպ Հէյվան»ը, անշուշտ ապտակի երկրորդ նասիպի մըն ալ հանդիպելու բաղձանքով:

ԶՈՒԼԱՐԱՆ

ԳՐԻԳՈՐ ՌԱՖԱԷԼԵԱՆ

Թիւ 5 Շարա Ապտիւլ-ազիզ, Գահիրէ

Կր ձուլէ ամեն յեզուէ սլաւոնական քառեր, ժադիկ, անթերիկ եւ կառանքիւր.

Առաջին օրէն իրեն նշանաբան ընտրած է ողորդիւն եւ արագութիւն. Իրեն դիմողները միշտ գոն մնացած են:

ՃԱՄԲՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

ԼԵՒՈՆ ՇԱԼՃԵԱՆ, ՄԻՀՐԱՆ ՏՈՆՈՅԵԱՆ
ԵՒ ՄՈՍԻԿ ՍՈՐԱՑԵԱՆ

Ձանագան կողմերէ Պոլկարիա, Ռուսանիա, Ամերիկա եւ Եգիպտոս երթալու հաւար Բիւրեաի նաւաւստոյցը հասնող ճամբորդներ՝ շոգեկառէն յերած՝ թող Գ. Լեւոն Շալճեան կամ Մոսիկ Սաւաճեան ձայնեն, որոնք՝ զիրենք (ճամբորդները) աժան եւ մաքուր պանդոկներ ու ճաշարաններ կ'առաջնորդեն եւ պէտք եղած ամեն դիւրութիւնները կը մատուցանեն: